

Ο μικρός νάνος τότε κατάλαβε· κοίταξε λυπημένος κατάματα το μεγάλο γίγαντα και χωρίς κανένα φόβο τού είπε:

– Όχι, δεν παραδίνομαι!

Αμέσως μετά έτρεξε, έφτασε στο μικρό καλύβι του και σε λίγο ξαναγύρισε κρατώντας στα χέρια του μια σφεντόνα. Στάθηκε μπροστά στο γίγαντα και περίμενε.

Ο μεγάλος γίγαντας τα 'χασε για λίγο. Ύστερα χύθηκε πάνω στο μικρό νάνο θέλοντας να τον συντρίψει. Έγινε όμως κάτι απίστευτο. Ο μικρός νάνος νίκησε το μεγάλο γίγαντα! Ο μεγάλος γίγαντας το 'βαλε στα πόδια...

Έτσι οι Έλληνες του Σαράντα, όπως ο μικρός νάνος του παραμυθιού, όταν η Ιταλία ζήτησε να της παραδώσουν τη χώρα τους, απάντησαν όπως και κείνος, μ' ένα θαρραλέο και αποφασιστικό ΟΧΙ!

Δεν είναι όμως μόνο πως είπαν το ΟΧΙ. Το διαφέντεψαν στη συνέχεια παλικαρίσια και νικηφόρα πάνω στις βουνοκορφές.

Γαλάτεια Σουρέλη, «Ντο-ρε-μι κι ένα σκυλί», εκδ. Ψυχογιός

- Ποιος είναι ο τίτλος του παραμυθιού;
- Ποιοι είναι οι δύο ήρωες του παραμυθιού;
- Τι συμβαίνει στην αρχή του παραμυθιού;
- Τι γίνεται στη μέση του παραμυθιού;
- Πώς τελειώνει το παραμύθι;
- Διηγήσου το παραμύθι με τη βοήθεια των παραπάνω ερωτήσεων.

- Τι λέει στο παραμύθι ότι έκαναν οι Έλληνες του Σαράντα;
- Γνωρίζεις τι έγινε το 1940; Από πού το γνωρίζεις;

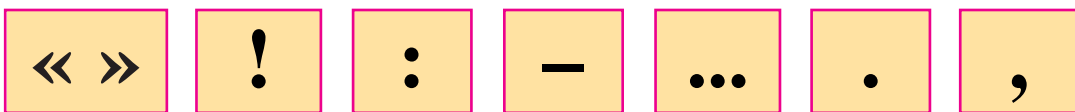
Μάθε να γράφεις σωστά την πρώτη πρόταση του παραμυθιού.

Ζητήστε από τους μεγαλύτερους να σας πουν ιστορίες που έχουν ζήσει ή που έχουν ακούσει για τον πόλεμο του 1940. Αν βρείτε, φέρτε στην τάξη παιδικά βιβλία, παιδικά θεατρικά έργα ή ποιήματα για τον πόλεμο του 1940, για να τα διαβάσουμε όλοι μαζί.

2 Χρωμάτισε στο προηγούμενο παραμύθι τα παρακάτω σημαδάκια:

3 Ένωσε το κάθε σημαδάκι με την πρόταση που το εξηγεί.

.	Σταματούμε για λίγο μέσα στην πρόταση.
,	Μέσα σε αυτά μπαίνει ό,τι λέει κάποιος.
<< >>	Δείχνει την έκπληξη ή το θαυμασμό.
!	Μπαίνει στο τέλος της πρότασης.
:	Μπαίνει στο τέλος της πρότασης που ρωτά.
—	Δείχνει ότι σταματούμε, πριν γράψουμε τα λόγια κάποιου ή πριν εξηγήσουμε κάτι.
;	Δείχνει ότι κάποιος αρχίζει να μιλά.
...	Μπαίνει αντί για κάτι που δε θέλουμε να γράψουμε.

4 Βάλε στο κάθε κουτάκι το σωστό σημείο στίξης.

τελεία

κόμμα

εισαγωγικά

θαυμαστικό

ερωτηματικό

διπλή τελεία

παύλα

αποσιωπητικά

Τα σημαδάκια αυτά μας βοηθούν να διαβάζουμε πιο σωστά ένα κείμενο.

Θυμήσου! Μετά την τελεία, το θαυμαστικό και το ερωτηματικό αρχίζουμε πάντα με **κεφαλαίο** γράμμα!

Πήγαινε στην **άσκηση 1** στη σελίδα 35 του **Τετραδίου Εργασιών**, διάβασε χρωματίζοντας τη φωνή σου και βάλε τα σημεία στίξης. Έπειτα κάνε την **άσκηση 2**.

5

Βάγια, γιατί η λέξη **βάνοντάς** στο παραμύθι του μπαμπά του Λουκά έχει δύο τόνους; Έγινε λάθος;

Δεν έγινε λάθος! Πολλές μικρές λέξεις, όπως οι **μου, σου, του, μας, σας, τους, το, την, τον**, δίνουν τον τόνο τους στην προηγούμενη λέξη! Για να καταλάβεις τότε συμβαίνει αυτό, διάβασε το παρακάτω κείμενο. Στις λέξεις που έχουν δύο τόνους πρόσεξε σε ποιες συλλαβές μπαίνουν αυτοί.

Στο σινεμά

Ο μπαμπάς μου, ο **ξάδελφός** μου και εγώ πήγαμε στο σινεμά, για να δούμε την ταινία «Φαντασία». Ήθελα να κρατήσω το εισιτήριο για ενθύμιο, όμως πριν μπούμε στην αίθουσα προβολής, μας ζήτησαν τα **εισιτήριά** μας. Εγώ δεν ήθελα να δώσω το δικό μου. «**Αφησέ** το στον κύριο τώρα» μου είπε ο μπαμπάς μου «και θα το ζητήσουμε καθώς φεύγουμε». **Επιστρέφοντάς** το μου, ο κύριος στην έξοδο μου έδωσε μια ιδέα: «Μπορείς να κάνεις το εισιτήριο σε-λιδοδείκτη για τα βιβλία σου».

Τόσο μικροί αυτοί οι τόνοι και τόσο μικρά αυτά τα σημεία στίξης, και όμως είναι τόσο σημαντικά!

Μάθε να γράφεις **σωστά** την πρώτη πρόταση.

Για να δεις πόσο σημαντικά είναι όλα αυτά, πήγαινε στη σελίδα 36 του **Τετραδίου Εργασιών** και κάνε τις **ασκήσεις 3 και 4**.

- 6 Σήμερα που η Χαρά δεν έχει μάθημα, βρήκε χρόνο για να διαβάσει ένα ποίημα από το βιβλίο που δανείστηκε από τη βιβλιοθήκη του σχολείου. **Διάβασε και εσύ!**

Το ερωτηματικό

Μια φορά κι έναν καιρό,
ήταν το ερωτηματικό,
που συνέχεια ρωτούσε
κι όλους μας μας ενοχλούσε.

Είχε μια μικρή ουρίτσα
από κάτω απ' την τελίτσα,
σαν μαστίγιο την κουνούσε
αν κανείς δεν απαντούσε.

Τζιάνι Ροντάρι

Αντίγραψε **στο τετράδιό σου** το ποίημα και μάθε να γράφεις **σωστά** την πρώτη στροφή.

Δίπλα θα βρεις μερικές λέξεις που σε βοηθούν να ρωτάς. Θυμήσου! Οι λέξεις **πώς** και **πού** παίρνουν τόνο, όταν ρωτούμε.

ΠΟΙΟΣ

ΠΟΣΟ

ΠΟΤΕ

ΤΙ

ΠΟΥ

ΓΙΑΤΙ

ΜΗΠΩΣ

ΠΩΣ

ΤΙΝΟΣ

Φτιάξε προτάσεις με τις λέξεις αυτές.

Πήγαινε στη σελίδα 37 του **Τετραδίου Εργασιών** και κάνε την **άσκηση 5**.

- 7 Θυμάσαι το παραμύθι με το νάνο που είπε ΟΧΙ στο γίγαντα; Διάβασε τώρα με ποιους τρόπους μπορούμε να πούμε «όχι».

Όχι, δεν και μη

Όταν θέλω να αρνηθώ,
λέξεις χρησιμοποιώ
όπως **όχι, δεν και μη,**
ούτε, μήτε, επ' ουδενί,
αποκλείεται, κανένας,
τίποτε, ποτέ, ουδέν!

Για να δεις πώς εκφράζουμε την άρνηση, κάνε τις ασκήσεις 6, 7 και 8 στις σελίδες 37 και 38 του Τετραδίου Εργασιών.

Υπογράμμισε στο παρακάτω ποίημα όλες τις εκφράσεις που δείχνουν άρνηση.

Οι νότες

Σήμερα στη μουσική
τη νότα κάνουμε του μι
αλλά σαν γνωστή μου μοιάζει.
Όλο «μη» η μαμά φωνάζει.

Μην κλοτσάς στο σπίτι μπάλα
και μη βιάζεσαι στη σκάλα.
Μην ξεχνάς δόντια να πλύνεις.
Στο μωρό γλυκά μη δίνεις.

Φαίνεται στη μουσική,
όταν ήτανε μικρή,
πως δεν πρόσεχε πολύ
και θυμάται τώρα αυτή
μία νότα. Αυτή του μι...

Ορφέας (καλλιτεχνικό ψευδώνυμο)

Μάθε να γράφεις σωστά τη δεύτερη στροφή.

8 Ο ψεύτης βοσκός

Τίτλος

Ζούσε κάποτε ένας βοσκός. Κάθε πρωί πήγαινε τα πρόβατά του να βοσκήσουν.

Αρχή

Μια μέρα αποφάσισε να κάνει ένα αστείο, για να διασκεδάσει. Ανέβηκε σ' ένα ύψωμα και άρχισε να φωνάζει: «Λύκος! Λύκος! Τρέξτε!». Οι χωριανοί τον άκουσαν κι έτρεξαν να βοηθήσουν. Δεν είδαν όμως το λύκο. Είδαν μόνο το βοσκό να γελά κι έφυγαν θυμωμένοι.

Μέση

Δεν πέρασε πολύς καιρός και πλησίασε στ' αλήθεια λύκος το κοπάδι. «Λύκος! Λύκος! Τρέξτε!» φώναζε τρομαγμένος ο βοσκός. Αλλά αυτή τη φορά οι χωριανοί δεν έδωσαν σημασία. Κανείς δεν τον πίστεψε και κανείς δεν έτρεξε να τον βοηθήσει. Έτσι, ο λύκος έφαγε τα πρόβατα του ψεύτη βοσκού.

Τέλος

«Μύθοι του Αισώπου», εκδ. Ελληνικά Γράμματα,
εικονογράφηση Άννα Μενδρινού

Μάθε να γράφεις **σωστά**
την αρχή του παραμυθιού.

Για να φτιάξεις ένα παραμύθι, πρέπει:

1. Να πεις ποιος είναι ο **τίτλος** του.
2. Να πεις χωριστά:
 - αυτό που συμβαίνει στην **αρχή**,
 - αυτό που συμβαίνει στη **μέση** και
 - αυτό που συμβαίνει στο **τέλος**.

Ας φτιάξουμε όλοι μαζί στην τάξη ένα παραμύθι, όπως μας συμβουλεύει η Βάγια.

Το παραμύθι μπορεί να περιέχει τις λέξεις: **άμαξα, βαρέλι, βιολί, νησί, πειρατής, ήλιος, διαμάντι, πυξίδα, παπαγάλος, νάνος.**

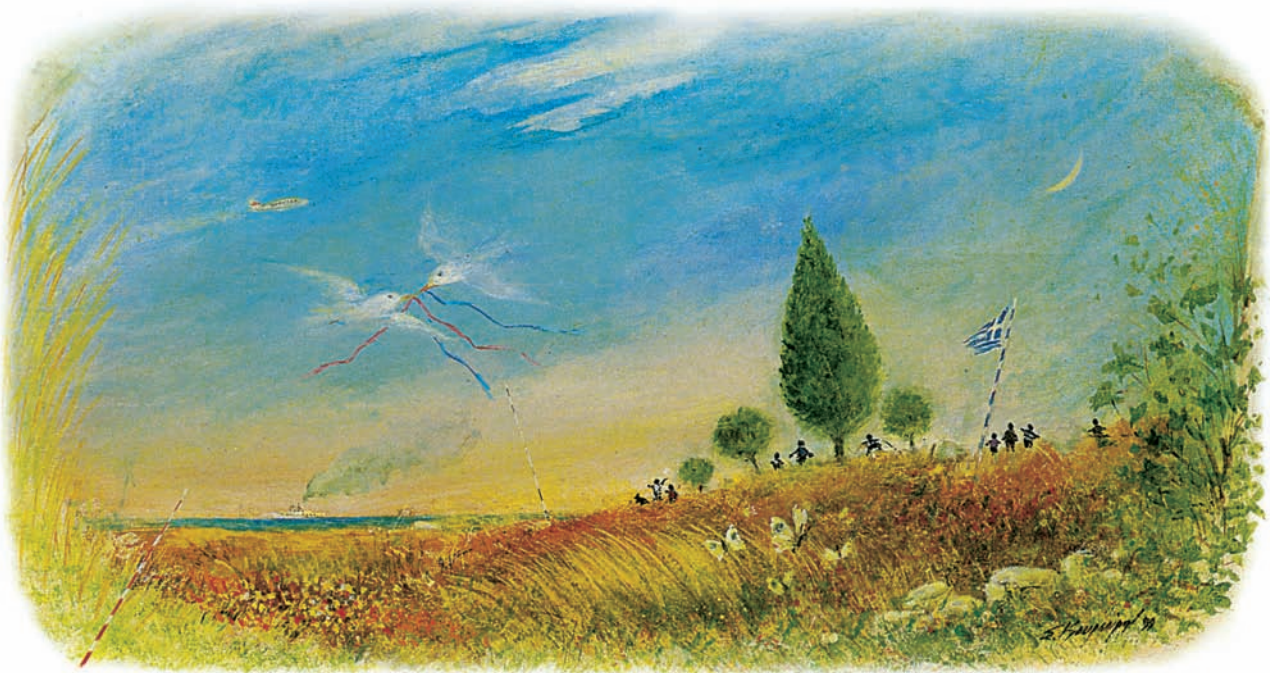

Για να φτιάξεις και άλλα παραμύθια, πήγαινε στις σελίδες 39 και 40 του **Τετραδίου Εργασιών** και κάνε τις **ασκήσεις 9, 10 και 11.**

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Τι είναι οι γλωσσοδέτες και τα αινίγματα.
- ✓ Να λες γλωσσοδέτες.
- ✓ Να φτιάχνεις αινίγματα.
- ✓ Να φτιάχνεις στιχάκια.
- ✓ Να διαβάζεις και να γράφεις σωστά δύο ή περισσότερα σύμφωνα στη σειρά.
- ✓ Το ρήμα είμαι.

Πίνακας του Σπύρου Κουρσάρη

Θα ήθελες να βρίσκεσαι στο τοπίο που βλέπεις σε αυτό τον πίνακα; Γιατί;

1

Η αρχή του ταξιδιού

Η Γαλήνη, η Χαρά, ο Λουκάς και ο Αρμπέν επιτέλους ξεκίνησαν το ταξίδι τους για τη Χωχαρούπα. Περπάτησαν τρεις μέρες και τρεις νύχτες, ώσπου έφτασαν σε μια παράξενη χώρα με κατοίκους που μιλούσαν λίγο περίεργα...

– Ουφ! **Είμαι** κουρασμένος.

– Λουκά, δεν **είσαι** μόνο εσύ κουρασμένος... Για δείτε! Μια μεγάλη πολιτεία! Λέτε να φτάσαμε στη Χωχαρούπα;

– Ας ρωτήσουμε, για να **είμαστε** σίγουροι! Να! Κάποιος έρχεται προς τα εδώ.

– Καλημέρα σας! Πώς λένε αυτή την πολιτεία;

– Καλημέρα καμηλιέρη, καμηλιέρη καλημέρα! Τούτη εδώ την πολιτεία τη λένε Λιλιμέρα. Και εσείς, φίλοι μου, ποιοι **είστε**;

– Εγώ είμαι η Γαλήνη και αυτοί είναι οι φίλοι μου, η Χαρά, ο Λουκάς και ο Αρμπέν. Μήπως ξέρετε πώς μπορούμε να πάμε στη Χωχαρούπα;

– Α! Θα ρωτήσετε το γιο του Ρουμπή, του Κουμπή, του ρουμποκομπολογή, που βγήκε να ρουμπέψει, να κουμπέψει, να ρουμποκομπολογέψει, και τον βρήκαν οι ρουμπήδες, οι κουμπήδες, οι ρουμποκομπολογήδες και του πήραν τα ρουμπιά του, τα κουμπιά του, τα ρουμποκομπολογιά του.

– Ευχαριστούμε πολύ! Και πού θα βρούμε το γιο του Ρουμπή;

– Θα περάσετε την εκκλησιά τη μολυβωτή, πελεκητή, μολυβοκοντυλοπελεκητή, και αμέσως μετά θα βρείτε το σπίτι του Ρουμπή. Ρωτήστε τον να σας πει πού **είναι** ο γιος του!

– Σας ευχαριστούμε. Αντίο!

